

wiera relikwie św. Cuthberta i św. Bedy Czcigodnego. Obecnie Durham jest siedzibą największej uczelni teologicznej w Anglii, w której razem studiują anglikańscy i katolicki duchowni.

W przeddzień zakończenia Kongresu odbyło się posiedzenie administracyjne „Societas Liturgia” w czasie którego wybrano nowego prezydenta. Został nim ks. prof. Paul De Clerck (ur. 1939 w Brukseli) aktualnie kierujący Instytutem Liturgicznym w Paryżu (Institut Supérieur de Liturgie de Paris). Sekretarzem został ponownie Artur Waibel (Trewir), skarbnikiem również ponownie Dawid Pfeleiderer (Milwaukee, USA).

Następny Kongres odbędzie się w 1991 w Toronto i poświęcony będzie tematowi: *Biblia i liturgia*.

Lublin

KS. CZESŁAW KRAKOWIAK

Ks. Tadeusz Matras

XXVIII SPOTKANIE SEKCJI BIBLISTÓW POLSKICH (WARSZAWA 1990)

Doroczne spotkanie Sekcji Biblistów Polskich w 1990 r. miało miejsce w gmachu Prymasowskiego Seminarium Duchownego w Warszawie na Bielanach w dniu 12 września. Tym razem było tylko jednodniowe.

Bibliści swoje obrady rozpoczęli Mszą św. w kaplicy seminaryjnej. Koncelebrowali pod przewodnictwem ks. bpa dra Edwarda Samsela (Łomża). W czasie Mszy św. o. prof. dr hab. Augustyn Janowski OSB — opat tyński (Kraków) wygłosił homilię akcentując w niej głębię i siłę Słowa Bożego.

Obrady otworzył prezes Sekcji ks. prof. dr hab. Lech Stachowiak (Łódź) witając zebranych biblistów z całego kraju oraz apelując, by czas spotkania wykorzystać jak najbardziej owocnie. Zakomunikował o wypadku, któremu uległ o. prof. Hugolin Langkammer OFM i pobycie jego w szpitalu.

Modlitwą ogarnął, ze wszystkimi uczestnikami spotkania, zmarłych biblistów w ostatnim roku: ks. Tadeusza Paprockiego (profesora z Seminarium Duchownego w Białymstoku), ks. dra Jerzego Wirszylę (profesora z Seminarium Duchownego w Olsztynie), o. dra Rufina Abramka ZP (profesora z Seminarium Duchownego OO. Paulinów w Krakowie i przeora z Jasnej Góry), brata Kazimierza Dynarskiego SAC (redaktora z Wydawnictwa Pallottinum w Poznaniu) oraz prof. dra Witolda Tyłocha z Warszawy.

Przed południem obradom przewodniczył ks. doc. dr hab. Jerzy Chmiel (Kraków). Referaty wygłosili: ks. dr Hubert Ordon SDS (Lublin), *Obietnica Ducha dla Ludu Bożego czasów mesjańskich*, ks. doc. dr hab. Tomasz Hergesel (Wrocław), *Historia zbawienia według św. Mateusza*, ks. dr Julian Warzecha SAC (Warszawa), *Wyrażenie „postać słowo” w Iz 9,7*.

Ks. dr H. Ordon SDS starał się ukazać ewolucję idei nowego Ducha, obietnicy przekazywanej ludowi wybranemu, przebywającemu w niewoli babilońskiej, zniechęconemu do życia oraz załamującemu się na wspomnienie utraconej ojczyzny i wolności oraz zburzonej Jerozolimy i świątyni. Boża obietnica przekazania nowego Ducha miała dokonać odrodzenia pozostałej Reszty Izraela, aby mocna duchowo przetrwała trudny czas i wróciła do kraju. Wyłanie Ducha a wraz z Nim błogosławieństwa miało dokonać wewnętrznej przemiany narodu.

Ks. doc. T. Hergesel ukazywał w Ewangelii według św. Mateusza dwie części historii zbawienia: ukazania Jezusa jako oczekiwanego Mesjasza oraz odkupienia ludzkości przez Syna Bożego. W historii Mesjasza akcentował wypełnienie się historii od Abraha-

ma aż do czasów ostatecznych. Przedstawiana tak historia zbawienia osiągnęła punkt kulminacyjny w meście Jezusa na Gólgocie.

Ks. dr J. Warzecha SAC mówiąc o posłaniu słowa Boga starał się ukazać w tej funkcji konkretną interwencję zbawczą Jahwe, zmierzającą do przebaczenia i wybawienia. Przy tym mocno akcentował skuteczność posłanego słowa Boga, które nie wraca bez owoców.

W godzinach popołudniowych obradom przewodniczył ks. doc. dr hab. Ryszard Rubinkiewicz z SDB (Lubin). Referat wygłosił o. dr Gabriel Witaszek CSsR (Tuchów), *Amos z Tekoa prorok przyszłości*, zaś komunikat ks. mgr Piotr Gajewski (Piotrków Trybunalski), *Komputer osobisty jako narzędzie pracy egzegety*.

O. dr G. Witaszek CSsR po raz drugi w spotkaniach biblistów wrócił do problematyki związanej z prorokiem Amosem, który chociaż legitymował się judejskim pochodzeniem działał na terenie izraelskim. Jako obcy w tym środowisku nie powinien mieszać się w sprawy ludu królestwa izraelskiego. Referent przedstawił jego szczególnie powołanie prorockie, ale również nadzwyczajną działalność wezwanego pasterza i naciacza sykomor, którego dewiza prorokowania „Usłysz głos Jahwe” wskazywała na nowe czasy.

Ks. mgr P. Gajewski mówił o wykorzystaniu techniki komputerowej w bibliotece, o wykorzystaniu najnowszych metod komputerowych w prowadzeniu badań z zakresu biblistyki.

Charakterystyczną cechą spotkania były dyskusje organizowane po każdym referacie. Ta metoda ożywiła je bardzo, gdyż bezpośrednio po wysłuchaniu referatu przystępowano do wyjaśniania i poszerzania wątpliwych lub niejasnych problemów.

Cenne były również komunikaty końcowe. O. prof. dr hab. Augustyn Jankowski OSB (Kraków-Tyniec) informował o pracach Synodu Plenarnego w Polsce zwłaszcza podjętych wysiłkach przez biblistów polskich. Dr Zdzisław Kaspera (Kraków) mówił o Kongresie Kumranologicznym w Krakowie-Mogilanach w dniach 20—25 lipca 1991 r. Zapowiedział ukazanie się w styczniu 1991 r. antologii tekstów kumrańskich. Dr Piotr Wacławik (Lublin) mówił o apostołstwie biblijnym wśród laikatu oraz przygotowywanych publikacjach z zakresu biblistyki w Wydawnictwie KUL-u. Ks. dr Waldemar Chrostowski (Warszawa) przekazał w darze kwartalnik *Review Biblical*.

Spotkanie biblistów nawiedził ks. prof. Jean DeLorme, wykładowca uniwersytetu lionńskiego, egzegeta i specjalista od Ewangelii św. Marka, który w drodze do Wilna zatrzymał się w Warszawie.

Ustalono, że następne spotkanie biblistów będzie miało miejsce w Siedlcach w pierwszej połowie września 1991 r.

Prezes Sekcji Biblistów podziękował ks. Rektorowi Prymasowskiego Seminarium Duchownego w Warszawie za miłe przyjęcie biblistów polskich w gmachu seminaryjnym.

W spotkaniu brało udział 54 biblistów z różnych uczelni i ośrodków naukowych w Polsce. W tym gościło wśród nich 4 biskupów: Edward Samsel (Łomża), Jan Szłaga (Pelplin), Piotr Skucha (Kielce) i Kazimierz Romaniuk (Warszawa).

Kraków

KS. TADEUSZ MATRAS

BIBLIŚCI UCZESTNICZĄCY W SESJI BIBLISTÓW POLSKICH W WARSZAWIE

1. ks. Bartnicki Roman, 00 498 Warszawa, ul. Księżycowa 21
2. ks. Bielecki Stanisław, 25 013 Kielce, ul. Jana Pawła II 27
3. ks. Brzegowy Tadeusz, 33 100 Tarnów, ul. Kapitulna 2
4. ks. Chmiel Jerzy, 31 012 Kraków, ul. Św. Marka 10
5. ks. Chrostowski Waldemar, 02 107 Warszawa, ul. Dickensa 5
6. ks. Czajkowski Michał, 00 132 Warszawa, ul. Grzybowska 16-22/912
7. o. Dąbek Tomasz OSB, 30 375 Kraków-Tyniec, ul. Benedyktyńska 37/39

8. ks. Delorme Jean, Lyon (Francja)
9. ks. Frankowski Janusz, 05 081 Łaski Warszawskie, ul. 3 Maja 40/42
10. ks. Gajewski Piotr, 97 300 Piotrków Trybunalski, ul. Rudnickiego 30-31/45
11. ks. Gądecki Stanisław, 62 200 Gniezno, ul. Seminarjna 2
12. o. Gęgotek Anastazy OCD, 31 510 Kraków, ul. Rakowicka 18
13. ks. Gołębiwski Marian, 87 800 Włocławek, ul. S. Karnkowskiego 3
14. ks. Hałas Stanisław SCJ, 32 422 Stadniki 81
15. ks. Hareźga Stanisław, 37 700 Przemyśl, ul. Zamkowa 5
16. ks. Hergesel Tomasz, 50 328 Wrocław, ul. Katedralna 4
17. o. Jankowski Augustyn OSB, 30 375 Kraków-Tynec, ul. Benedyktyńska 37/39
18. o. Jasiński Sebastian OFM, 45 018 Opole, ul. Wolności 2
19. ks. Jelonek Tomasz, 31 127 Kraków, ul. Kochanowskiego 3
20. s. Jezierska Józefa Ewa OSU, 50 140 Wrocław, pl. Nankera 16
21. Kapera Zdzisław, 30 048 Kraków, ul. Borsucza 3/58
22. ks. Krawczyk Roman, 08 110 Siedlce, ul. J. Piłsudskiego 62
23. ks. Kudasiewicz Józef, 20 039 Lublin, ul. I. Radziszewskiego 5
24. ks. Kur Stanisław, 01 653 Warszawa, ul. Dewajtis 3
25. ks. Lenik Adam, 05 081 Łaski Warszawskie, ul. 3 Maja 40/42
26. ks. Łach Jan, 01 842 Warszawa, ul. Reymonta 10/238
27. ks. Magda Michał SVD, 14 520 Pieniężno, Kolonia 19
28. ks. Major Marek, 08 110 Siedlce, ul. Floriańska 5/21
29. ks. Małecki Henryk, 01 653 Warszawa, ul. Dewajtis 3
30. ks. Matras Tadeusz, 31 058 Kraków, ul. Stradomska 4
31. ks. Mędała Stanisław CM, 00 047 Warszawa, ul. Krakowskie Przedmieście 3
32. ks. Ochliński Jan SVD, 48 300 Nysa, ul. Rodziewiczówny 15
33. ks. Ordon Hubert SDS, 20 057 Lublin, ul. Junoszy 7
34. ks. Pisarek Stanisław, 40 050 Katowice, ul. gen. Żajączka 2
35. ks. Poniży Bogdan, 60 830 Poznań, ul. Krasieńskiego 11/2
36. ks. Pytel Jan Kanty, 60 348 Poznań, ul. Skarbka 23
37. bp Romaniuk Kazimierz, 01 653 Warszawa, ul. Dewajtis 3
38. o. Rosłon Józef Wiesław OFMConv, 00 225 Warszawa, ul. Zakroczymska 1
39. ks. Rubinkiewicz Ryszard SDB, 20 126 Lublin, ul. Kalinowszczyzna 3
40. ks. Rumianek Ryszard, 01 653 Warszawa, ul. Dewajtis 3
41. bp Samsel Edward Eugeniusz, 18 400 Łomża, ul. Sadowa 3 a
42. bp Skucha Piotr, 25 013 Kielce, ul. Jana Pawła II 27
43. ks. Stachowiak Lech, 90 458 Łódź, ul. Worcella 1 a
44. ks. Strzelecki Stanisław, 15 057 Białystok, ul. Bolesława Chrobrego 10/65
45. ks. Szewc Eugeniusz, 91 826 Łódź, ul. Pasterska 14
46. bp Szłaga Jan, 83 130 Pelplin, pl. Mariacki 1
47. ks. Tronina Antoni, 20 039 Lublin, ul. Radziszewskiego 7
48. Waclawik Piotr, 02 793 Warszawa 130, Fundacja Misyjna Świeckich
49. ks. Warzecha Julian SAC, 05 850 Ożarów Mazowiecki, ul. Kilińskiego 20
50. o. Witaszek Gabriel CSsR, 33 170 Tuchów, ul. Wysoka 1
51. ks. Wodecki Bernard SVD, 14 520 Pieniężno, Kolonia 19
52. Wojciechowski Michał, 02 956 Warszawa, ul. Królewicza Jakuba 13/2
53. ks. Załęski Jan, 04 175 Warszawa, ul. Ostrobramska 72
54. ks. Zawiszewski Edward, 83 130 Pelplin, pl. Mariacki 7